

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ – ПАНАГЮРИЩЕ

НАЦИОНАЛНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ
**„ТРАДИЦИИ И МОДЕРНОСТ:
БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО ПРЕЗ „ДЪЛГИЯ ХІХ ВЕК“**

в рамките на проект
**„ПРОБЛЕМИ НА МОДЕРНИЗАЦИЯТА
НА БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО ПРЕЗ „ДЪЛГИЯ ХІХ ВЕК“**

Място на провеждане:
Института за исторически изследвания - БАН, Голям салон, ет. 1,
бул. „Шипченски проход“ № 52, бл. 17.

5 октомври 2023 г.

09:30–09:45 Регистрация на участниците

09:45–10:00 Откриване на конференцията

Първо заседание / Водещ: доц. д-р Пламен Божинов

10:00–10:20 проф. д-р **Йорданка Гешева** (Институт за исторически изследвания – БАН) *Конституцията от 1879 г. като път към модернизацията на държавата*

10:20–10:35 проф. д. и. н. **Щелиян Д. Щерионов** (Институт за изследване на населението и човека – БАН, Департамент „Демография“, секция „Историческа демография“) – *Демографските промени по българските земи през XIX в. (до 1878 г.)*

10:35–10:50 доц. д-р **Атанас Шопов** (Исторически музей – Панагюрище) *Традиция и модерност: Панагюрският край през XIX век*

10:50–11:00 Дискусия

11:00–11:15 Кафе-пауза

Второ заседание / Водещ: проф. д. и. н. Щелиян Д. Щерионов

11:15–11:30 проф. д.и.н. **Пенка Пейковска** (Институт за исторически изследвания – БАН) – *Миграция и модернизация през „дългия XIX век“: случаят с България и българите*

11:30–11:45 доц. д-р **Венцислав Мучинов** (Институт за изследване на населението и човека – БАН, Департамент „Демография“, секция „Историческа демография“) – *Миграциите като фактор за развитието на урбанизацията в българските земи под османска власт през XIX в.*

- 11:45–12:00 д-р **Паулина Андонова** – *Селата и хората в българското пространство по време на криза. Модел на протичащите демографски процеси и промени в селищната мрежа в Софийския регион в периода XVI – първата половина на XIX век*
- 12:00–12:15 гл. ас. д-р **Ивайло Найденов** (Институт за исторически изследвания – БАН) – *Промяната в менталността и стопанското поведение на свищовските търговци предприемачи през „дългия XIX век*
- 12:15–12:30 Дискусия
- 12:30–14:00 Обедна почивка

Трето заседание / Водещ: проф. д.и.н. Теодоричка Готовска-Хенце

- 14:00–14:15 д-р **Боряна Антонова-Голева** (Институт за исторически изследвания – БАН) – *Проектът за линията Русе–Варна и модернизацията на османската пътно-съобщителна инфраструктура*
- 14:15–14:30 гл. ас. д-р **Ваня Рачева** (СУ „Св. Климент Охридски“ Исторически факултет, Катедра История на България) – *„Модернизацията на транспортните и комуникационни връзки в Дунавския вилает, наблюдавана от Феликс Каниц“*
- 14:30–14:45 д-р **Милена Андреева Георгиева** (Регионален исторически музей – Шумен) – *Между революцията и предприемачеството – за стопанските инициативи на шуменци през 70-те и 80-те години на XIX век*
- 14:45–15:00 доц. д-р **Георги Митринов** (Институт за български език – БАН) – *Надписите на църковни камбани от XIX век в Гоцеделчевско и Смолянско – ценни български епиграфски паметници*
- 15:00–15:15 Дискусия
- 15:15–15:30 Кафе-пауза

Четвърто заседание / Водещ: проф. д-р Надя Манолова-Николова

15:30–15:45 проф. д. и. н. **Теодоричка Готовска-Хенце** (Институт за исторически изследвания – БАН) – *Специализираните училища в Хабсбургската империя и земеделската просвета в българските земи до 1878 г.*“

15:45–16:00 доц. д-р **Антоанета Кирилова** (Институт за исторически изследвания – БАН) – *Руските дипломати на Балканите за реформената политика на Османската империя след Кримската война и Хатихумаюна (1853–1856)*

16:00–16:15 гл. ас. д-р **Мария Левкова-Мучинова** (Институт за исторически изследвания – БАН) – *Модернизация на девическото образование през Възраждането*

16:15–16:30 гл. ас. д-р **Елмира Василева** (Институт за балканистика с Център по тракология „А. Фол“ – БАН) – *„Американските мисионери и модернизацията на Балканите през XIX в.“*

16:30–16:45 гл. ас. д-р **Димитър Христов** (Институт за исторически изследвания – БАН) *Модернизация на познанието през „дългия XIX в.“*

16:45–17:00 Дискусия

6 октомври 2023 г.

Пето заседание / Водещ: доц. д-р Антоанета Кирилова

09:30–09:45 проф. д-р **Надя Манолова-Николова** (СУ „Св. Климент Охридски“, Исторически факултет, Катедра История на България) – *За 1837-ма – памет и история*

09:45–10:00 доц. д-р **Любомир Георгиев** (Държавна агенция архиви, ЦДА) – *Ръкописни документи от Христо Ботев и членове на*

неговото семейство, съхранявани във фонда на д-р Иван Клинчаров в Централния държавен архив

- 10:00–10:15 **Ирина Ботева** (Исторически музей – Панагюрище) – *Иван Бобеков – (не)популярният брат на Павел Бобеков*
- 10:15–10:30 **Методи Навущанов** (Исторически музей – Панагюрище) – *Опити за занаятчийска модернизация на кремъчно оръжие. (Из фонда на ИМ – Панагюрище)*
- 10:30–10:45 Дискусия
- 10:45–11:00 Кафе-пауза

Шесто заседание / Водещ: доц. д-р Росица Лельова

- 11:00–11:15 проф. д. и. н. **Петър Стоянович** (Институт за исторически изследвания – БАН) – *Държавният глава и европеизацията на България 1887–1912*
- 11:15–11:30 доц. д-р **Алека Стрезова** (Институт за исторически изследвания – БАН) – *Нова България пред Стара Европа: развитието на българския дипломатически корпус до 1918 г.*
- 11:30–11:45 доц. д-р **Даниела Ангелова** (Институт за изследване на населението и човека – БАН) „*Населението на Босилеград по първите преброявания в България*“
- 11:45–12:00 доц. д-р **Стефан Шивачев** (РИМ – Пловдив) – *Печатарската индустрия в Пловдив по времето на Източна Румелия*
- 12:00–12:15 **Атанас Димитров** (Институт за исторически изследвания – БАН) – *Създаването на III Софийска държавна мъжка гимназия „Уилям Гладстон“ гр. София (1903 – 1909 г.)*
- 12:15–12:30 Дискусия
- 12:30–13:30 Обедна почивка

Седмо заседание / Водещ: проф. д-р Росица Стоянова

- 13:30–13:45 ас. д-р **Ивелина Машева** (Институт за исторически изследвания – БАН) *„Начало и развитие на модерно търговско правораздаване в българските земи (50-те – 80-те години на XIX век)“*
- 13:45–14:00 доц. д-р **Росица Лельова** (Институт за исторически изследвания – БАН) – *Българите в Европейска Турция в нова амплоа: изборни неволи и парламентарни дела в годините на Хюриета*
- 14:00–14:15 проф. д-р **Олга Тодорова**, **Кета Мирчева** (Институт за исторически изследвания – БАН; независим изследовател) – *За някои негативни страни на модернизацията. Разпространението на антисемитски идеи в България през „дългия XIX в.“*
- 14:15–14:30 доц. д-р **Петър Първанов** (ЮЗУ „Неофит Рилски“) – *Модернизация чрез туризъм. (създаване на Българското туристическо дружество)*
- 14:30–14:45 Дискусия
- 14:45–15:00 Кафе-пауза

Осмо заседание / Водещ: доц д-р Алека Стрезова

- 15:00–15:15 доц. д-р **Светла Атанасова** (Регионален исторически музей – Велико Търново) *Благодетели за православието: Нови данни за строежа на Къпиновския манастир „Св. Николай Чудотворец“ през 1855 – 1856 г.*
- 15:15–15:30 **Живка Иванова** (Институт за исторически изследвания – БАН) *Към историята на Ефорията на Търновското училище и болницата „Св. Св. Козма и Дамян*
- 15:30–15:45 проф. д-р **Росица Стоянова**. (Институт за исторически изследвания – БАН) – *Между милосърдието и светската суета:*

жените и благотворителното дело в България (края на XIX в. – 1913 г.)

- 15:45–16:00 гл. ас. д-р **Ивайло Начев** (Институт за балканистика с Център по тракология „А. Фол“ – БАН) – *Как разказваме модернизацията на българското общество? Възможности и предизвикателства пред изследванията на града за нов поглед към българския fin de siècle*
- 16:00–16:15 доц. д-р **Пламен Божинов** (Институт за исторически изследвания – БАН) *Интеграция и дезинтеграция на цариградските българи в процеса на модернизация на Османската империя (30-те – 40-те години на XIX век)*
- 16:15–16:30 **Заклучителна дискусия и закриване на конференцията**